

Független Magyarország

Egy szám
1500
korona.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Mátyás király-tér 8. szám.
Telefon-szám: 164.

Feladvó szerkesztő:
FODOR KÁROLY.

Előfizetési árak:
Helyben negyedévre 100.000 K.
Vidékre negyedévre 120.000 K.

Egy szám
1500
korona.

Lebontás—leromlás.

A pénzügyigazgatóságok sorsa meg van pecsételve. Az ország legtöbb pénzügyigazgatósága megszűnik. A megszüntetendők között van a bajai és a pécsi pénzügyigazgatóság is. Nem lesz ezután Magyarországon több, csak öt pénzügyigazgatóság. A takarékosági bizottság most „leépít” helyesebben szólva, magyarul lebont. Lebontani pedig csak a felesleges dolgokat szokták. Kérdjük, felesleges-e a bajai és a pécsi pénzügyigazgatóság, felesleges-e a pécsi egyetem? És azt mondják, Pécsen már sokat lebontottok és a két városban még sok mindent meg fognak szüntetni. Ma két fontos vég pontja a csonka országnak Baja és Pécs. Ebben a két városban nem lebontani, megszüntetni kellene intézményeket, hanem újakat létesíteni. Baján a lebontás leromlást jelent. Már pedig ezt a várost fejleszteni kell, ennek a városnak erősödnie, fejlődnie kell. Ez a város nemcsak csonka Bácskának, hanem messze azonnal a megszállott, elszakított magyar részeknek is kell, hogy a kultur és gazdasági centruma legyen. Innen nem csak, hogy nem szabad intézményeket elvinni, hanem még hozni kellene állami közintézményeket. Meglehet, hogy a takarékosági bizottságnak papíron igaza van, de a valóság, az élet rácáfol, Bajának nem szabad visszahátrálni az álmos, mozdulatlan kis város tunyaságába. Baja ma sokkal fontosabb

pont, semhogy itt megengedhetnék a leromlást. Nemcsak a város vezetőségének, hanem az ország kormányának is mindent el kell követnie, hogy ez a végváros naggyá, erőssé, kultur. központtá fejlődjen. Végre itt az ideje, hogy az ideiglenesnek, átmenetinek szánt intézményeket állandósítsák. Ezek

között van a szekszárdi törvényszék bajai kirendeltsége. Ezt az ideiglenes állapotot meg kell szüntetni. A bajai törvényszék legyen a valóságban is bajai és ne a szekszárdi törvényszéknek egy fetiálisa, mert amíg csak kirendeltség marad, addig mindig ott lebeg felette a megszüntetés Damokles kardja.

A nádori méltóság ügye.

Budapest, 925. május 20. A kormány a nemzetgyűlésnek két kamarás országgyűlésre való átalakulásakor indítványt fog tenni a nádori méltóság ügyének végleges rendezésére. Az indítvány szövege szerint az ország nádora a kormányzó lenne, kit tiszteben életfogytiglan választanak. A nádor mindenkor helyettese a miniszterelnök lenne. Lehetséges az a kombináció is, hogy a nádor helyettesét az ország választja.

Ujabb letartóztatások a debreceni gyilkosság ügyében

Debrecen, 925. május 20. Révész Olga trafikoslány meggyilkolásának ügyét a legmondosabb nyomozás ellenére még mindig homály fedi. Tegnap letartóztattak egy előkelő származású fiatalembert, aki ijedségében bevallotta, hogy az Éme. pénztárából na-

gyobb összegeket sikkasztott. Most két motorbiciklis fiatalembert figyelnek, akik a gyilkosság napján érkeztek Debrecenbe. A sok kihallgatás folyamán egész sereg régi bűnügyvet derített ki a rendőrség véletlenségből.

Pasics szerb miniszterelnök nagy beteg.

Belgrád, 925. máj. 20. Pasics szerb miniszterelnök tegnap hagyta el a betegágyát és hivatalába ment. Pár órai ottartózkodás után azonban hirtelen rosszul lett, fogta el, ugyannyira, hogy lakására kellett szállítani. Belgrádi hivatalos körök erősen aggódnak állapotáért.

Debrecen város kölcsöne.

Debrecen, 925. május 20. Debrecen város polgármestere azt az értesítést kapta a vele tárgyalásban lévő egyik amerikai pénzérdekeltől, hogy az 5 milliárd koronás városi kölcsönt folyósítja s az összeg bármikor felvehető.

Lédererné bűnügyét rövidesen letartóztatják.

Budapest, 925. máj. 20. Lédererné bűnügyét, mint Budapestről jelentik, még a nyári szünet előtt le fogják tárgyalni.

A szerbek újabb erőszakoskodása.

Szabadka, 925. máj. 20. A szabadkai rendőrség Belgrádból jött utasítás szerint megtiltotta a működő társulatoknak, hogy magyar nyelvű darabokat bárhol előadhassanak.

Linz környékéről újabb nagy viharokat jelentenek.

Linz, 925. május 20. A legutóbbi éjszakán Freinberget és környékét pusztította szakadó jégeső és vihar. Linz környékéről ismét újabb viharokat jelentenek.

Az amerikai magyarok zarándok csoportja Budapesten.

Budapest, 925. május 20. Az amerikai magyarok szent-évi zarándok csoportja holnap délután 3 órakor érkezik Rómából Budapestre. A keleti pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásra készül úgy a polgári, mint az egyházi hatóság. Az egyház részéről Mészáros János érseki helynök üdvözli az amerikai magyarokat, kik pár napot töltenek a fővárosban, aztán vidékre indulnak hozzátartozóik meglátogatására. Amerikába a Páris nevű luxus hajón utaznak vissza.

FEHÉRCIPŐK REKLÁMÁRON!

Szandálok, teniszcipők rendkívül olcsón.
Kattarinka József és Fia Cipőáruházban. Telefon 206.

Első B... melomépítő és Mezőgazdasági Céggyár
Baja, Károly u. 3. szám alatt. (Budapesti utasok) Telefon 118

TERRENOL

Szandálok és fehércipők!

rendkívül olcsó árban és nagy választékban

STELLNER ZSIGMOND cipőüzletében, Vörösmarthy u. 1

mondotta: Olcsón a legszebbet a legjobbat nyújtani a bajai publikumnak ez a vezérkő elvem. Remélem a város publikuma megfogja szeretni ezt a helyiséget is, s honorálja azt a nagy anyagi áldozatot, amelyet a közönségért tettem.

Villanyáramtolvaj ur-asszonyok. A szekszárdi vilamosmű ellenőrei tettenérek két ur-asszonyt, amint meg nem engedett módon használva a villanyvilágítást, lopták az áramot. Azzal védekeztek, hogy ezem a megakartáson akarták kispórolni elegánsabb állókódésüket. Kétkét millió korona eltitkolt áramfogyasztásban marasztaltattak el.

Egy pár bajai szandál kalandos utazása. A napokban történt. Érdemes feljegyezni, talán azért is, mert még egy pár szandál is problémát dobhat az ember életébe. Egy vidéki ur jött Bajára. Sok mindent vásárolt össze, többek között egy szandált is. A szandált felpróbálta.

— Nagyon jó kérem. Nagyon jó. Tessék becsomagolni.

A nyári kolmból gondosan átkötött papírcsomag lett és az utas elindult. Már a vonaton áll, amikor beszélni kezdett vásárlásairól.

— Egy szandált is vettem, mondotta szomszédjának. Nagyon jó. Szellős. Harisnyát sem kell húzni. Mert hát vidéken nem olyan szigorúak az emberek, mint a városban.

Soká folyt még a szó a drágaságról, a politikáról, a szanálásról és Smithről, általában olyan témákról, melyeket döcögős vasuti kocsiiban füstán és fáradtan, de még is megtárgyal az ember. Aztán újra sor került a szandálra. A vidéki ur kijelentette, hogy 6 éve nem vett már ilyen kedves tárgyat, mert bizony Szent Péter lovait is meg kell becsülni. A láblövakat is ápolni és gondozni kell. A láb éppen olyan fontos végtag mint a kéz, vagy bármilyen más. A kocsi már nagyon kíváncsi volt a szandálra. Elővették, kipakolták. Gyönyörködtek. Talán éppen ebben az órában nyitottak be a szandálos üzletbe és a következő párbeszéd folyt le Baján.

— A szandált megtartom. Illetve az egyiket. Mert felemás. Ennek a párját kérem.

Hosszss kutatás után rájöttek, hogy a szandál párja ugyancsak felemás párral utazik. De hova? Nem szabad megjegyzés nélkül hagyni, hogy a vonaton is észrevették szandáldicsérés közben a véletlen pechet. A vidéki ur e sorokon keresztül azt izeni az ismeretlen szandálos kollégájának, hogy a jövő héten visszajön az üzletbe. Elviszi a szandál párját, de mi lesz, ha az ismeretlen kollega is ugyanezt a szandált követeli? Emiatt a problema miatt ugyan nem szűnik meg a marokkói háború, de még is jobb az együvé tartozó szandálokat egy skatulyába tartani.

Törvényes-e, vagy törvénytelen a „hadgyermek”?

Amikor az 1917-ben hősi halált halt férj nevére 1920-ban született gyermeket anyakönyveinek. — Az írott jog és az anyagi igazság érdekes összeütközése.

Egy vasuti napszámos a háboru elején hadbavonult s hosszú ideig a harctéren teljesített szolgálattal. Itthon hagyott fiatal felesége két kis gyermekével nem tudta önfenntartását biztosítani s a hadisegély némi szaporításáról úgy gondoskodott, hogy „beszedített” egy fiatal, katonai szolgálatra alkalmatlan legénnyel, aki azután keresményével hozzájárult a hadicsalád élelmezéséhez. A férj felől az a hír érkezett 1918. elején, hogy pár hét előtt eltűnt és valószínű, hogy hősi halott, de hitelt érdemlő adatok még nem voltak a feleség örvegyévé léteéről.

Új házasságra tehát még nem léphetett a feleség, akinek meg kellett várnia e célból a katonai anyakönyv vonatkozó okmányát. Miközben azonban telt-múlt az idő, a vadházasságban élő párnak 1920-ban fiúgyermekke született, amikor pedig még mindig nem volt törvényes okmány a férj hősi haláláról. Ezért tehát az újszülöttet az érvényben levő első házasság alapján a három évvel előbb eltűnt törvényes férj nevére anyakönyvezték el. Kévséssel ezután a fintaember felbonította az asszennyal folytatott viszonyát s az elhagyott menyecske ekkor tartásdíj iránti keresetet adott be volt balkézi férje ellen az újszülött javára.

A bíróság nem ítélte meg a kért tartásdíjat, azért, mert az anyakönyv tanúsága szerint a gyermek törvényes házasságban született s ha nem a törvényes férj az apja a gyerekek, akkor mindenképp előtérrel kell nyilatkoztatni a hadbavonult férjet.

A hadisözveggye a vonatkozó okmányt beszerezte s ez szerint a törvényes férje 1917. dec. 31-vel holtá lett nyilvánítva. Az ez alapon beadott keresetre sem ítélte meg a bíróság a tartásdíjat, mert a gyermek okmányilag törvényesnek van tekintve s csak törvénytelen után ítélhető meg tartásdíj. Az asszony felebbezése folytán újból foglalkozott a bíróság az ügygel s ekkor megállapítást nyert az, hogy az 1917-ben elhunyt törvényes férjtől 1920-ban nem született törvényes gyerek s ezért nem lehet az, hogy az írott jog győzedelmeskedjék az anyagi igazság felett. Ezért a bíróság most már helyet adott a

gyerektartási keresetnek, mer szerinte nem lenne igazságos az, hogy azért ne kapjon tartásdíjat, mert törvényesnek van beírva, bár valóban kétségtelenül törvénytelen.

Érdekes körülmény, hogy az asszony gyerekei közül csak a két törvényes szülött örökök a hősi halált halt férj után s a harmadik, a kistörvénytelen csak nevével hordja anyja volt férjének, mert ezt most már törvényeink értelmében csak úgy lehetne elvenni tőle, ha maga a volt törvényes férj nyújtana be ily kérelmet, másnak nincs joga hozzá, míg például a szomszédos Ausztriában az ilyen gyermek névadó apjának vagyonát is törvényes gyerekekkel egyenlően örökölheti.

Sportcsónakok

minden kivételben megrendelhetők a MANDEL szegedi csónakgyár képviselőjénél a

Malomépitőknel

BAJA, Budapesti út.

A. buza ára 1925. május 20-án.

Budapesten 510.000 kor.

Bajai piacon 420.000 kor.

Aranykorona 14.422¹/₂

x Poloskát, svábot, melytől kiirtani házilag csakis a Löchreer Cimerkinnel lehet, mert nem csak az élő rovarokat, de azok petéit is nyomban elpusztítja. Főlerakat: Szentes Imre Apolló-illatcserző

A Bajai Bérautó Vállalat

tisztelettel értesíti a közönséget, hogy a közönség kényelmes kiszolgálása érdekében helyezett üzembe. A kében még egy luxus autót Strandfürdő megnyitása alkalmából naponta délután 3 órától félóránként autójáratot indítunk a sugovcai és a dunai fürdőkhöz.

Vidéki utazások és csoportos kirándulások előjegyezhetők Mátyás király-tér 8. Telefon 164.

Cséplésre:

Sárgótarjánai darabos ezemet buzáért 10. Porosz 5 kg brikett és darabos ezemet. It. százaz két éves búskhácskák tuzifát

Motorbenzin, motorpetróleum, gázolajat,

gőpkond és motorolajat (a rotaria fozózn. minden más motorgazdasági cikket a legjobb minőségben és igen kedvező áron felvették mellett azonnal szállít GEPKENDŐ és MOTOROLAJAKAT 5-10 és 25 kg-os kannákban is szállítunk. — Kérjen árajánlatot.

Bácsodrommegyei gazdasági egyesület védnöksége alatt álló áru-fogyasztási és terményértékesítő szövetkezet. B.H.N., Hreny János u. 6. Interurban telefon: 239 Sárogy cím: Agrária.

Mész! Mész!

Ézsi János és társai

mészégető telepen, Szeremlei u. 74.

Fiákküzet: Fő uccán, a Vörös Kereszt gyógyszeirtár előtti téren

előrendű leg-
fával égetett állandóan friss mész olcsóbb áron kapható.

Kívánatra díjmentesen házhöz szállítjuk.
Telefon: 191. Telefon: 191

RAIO
2 lámpaszőlők.
Chelmsford, Berlin, Wien
Königsberg, Leipzig
Stuttgart, Zürich, Rom
Fekete...
2.800...
Ezenkívül...
világhírű...
Kany...
Baja...
Készülék...
Készülék...
Készülék...
Naponta...
daránc...
PORTMENT,
RETOR...
állandó...
Haas...
Kazin...
Minden...
Éjjeli...
május 25-ig
vissza...
GY...
Grün...
Spitz...
ajánl...
Ker...
dró...
és...
kutat...
és...
dísz...
cé...
épít...
mind...
cé...
kerit...
épít...
Gy...
Tár...
Ar...

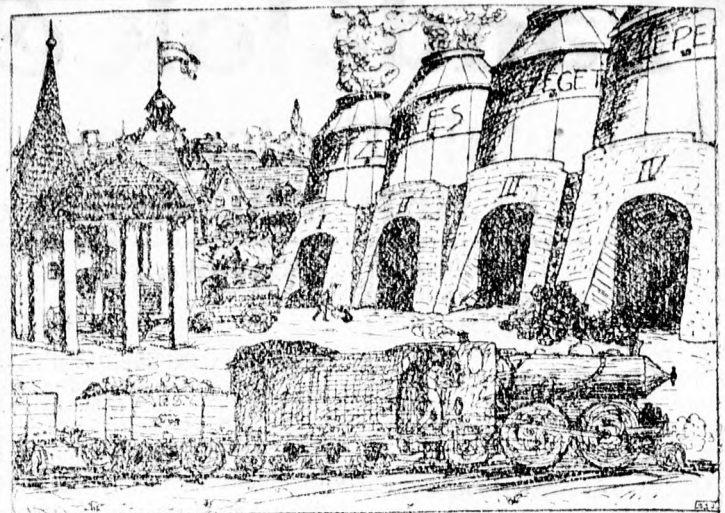
Salamon Sándor

Elyállal lokomobíloknak magánjáróvá, benzinnelüzemű gépeknek szívógázzá való átalakítást, mindenféle gépek szakszerű javítását, hengerparások, tengelyek készítése golyós csapágyra való átalakításokat, malomhengerek rovátkolását, autogeni hegesztést stb. legolcsóbb árban szavatosság mellett.

mezőgazdasági gépgyár, gép és műszaki kereskedés

Baja,
Vörösmarthy Mihály ucca 3.
Telefon: 157.

Ajánl mindenféle mezőgazdasági gépeket: fordson traktorokat, melyszánt, csépel és vontat, eredeti vaddisznó jegyű ekéket, eredeti Unionum Drill vetőgépeket stb, mindenféle műszaki cikket, gép és hengerolaj, benzín, cséplőgéprosták, eredeti Böhler dobson, legjobb tejszeparátorokat stb. olcsó árban teljes szavatossággal.

Saját termelésű fával égetett darabos

MÉSZ

Portland cement, retorta bükkszén és kátrány fedéllemez

Állandóan kapható

Spitzer Illés

BAJA, Budapesti-ut 9. Vásártér.
Minden mennyiségben házhoz szállítok. — Telefon 121.

Friss tutajfenyők megérkeztek, minden méretben kapkátók a Sngovica parton Goldschmidt Lajos fatelepén.

SÜT-FŐZ-VASAL!

Díjtalan felvilágosítás a Gázgyárban.

Hirdessen. Független Magyarország-ban

Tüzifa

puha hasáb ölenként 430.000 K
kemény fűrészelt dorong 540.000 K
kemény hasáb . . . 720.000 K
Házhoz szállítás ölenként 40.000 kor.
Kőristalp stb. kapható a

Krónberger-féle Faipari R. T.

bajai fióktelepén, Budapesti ut, Hengermalom és Szentistván híd közölt. Telefon 238.

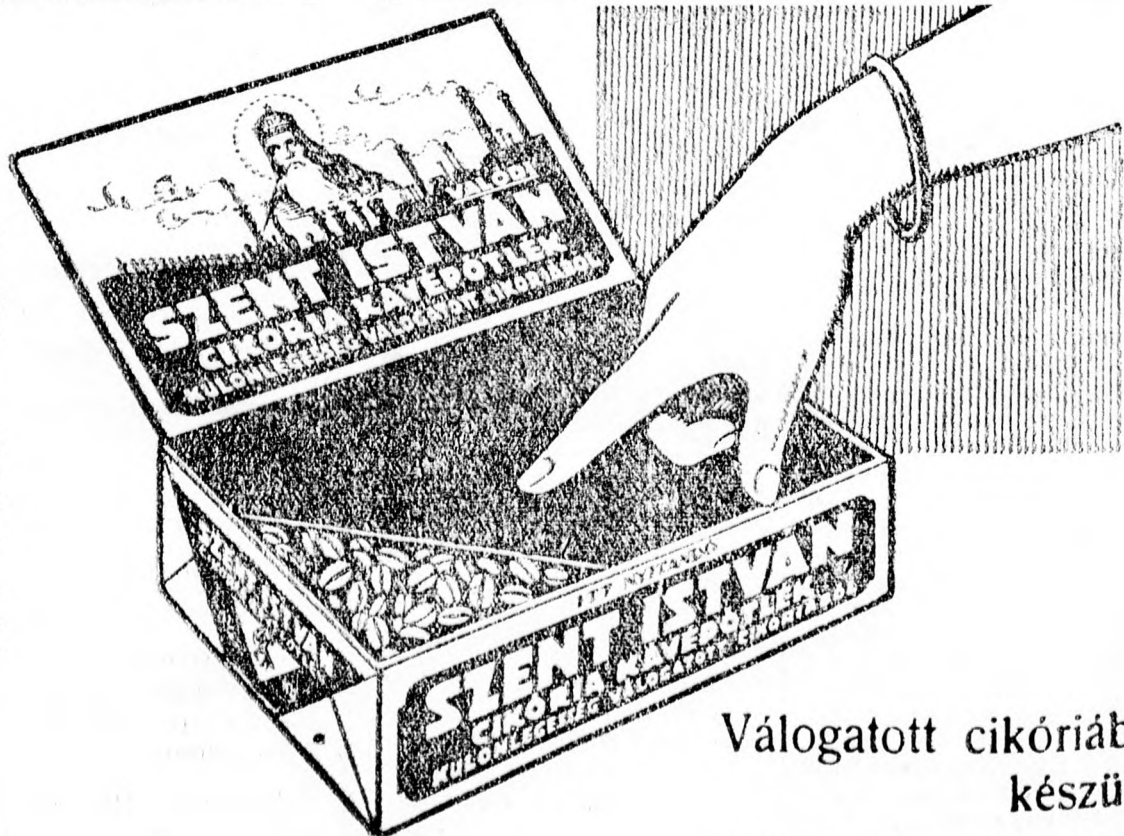
Okosan cselekszik

a magyar háziasszony, ha a bevásárlásnál fűszeresétől csak valódi

Szent István cikória

kávékülönlegességet fogad el, mert nemcsak kiváló összeállítású, de magyar ipartermék és.

Minden dohoz sarkában pörkölt szemeskávé van!

Válogatott cikóriából készült!

Regisztrált a Csehszlovákia Gyors-Tisztító-Olcsó (Buda) Kft. és Szeged.)

Kiadó és lapkiadója a Független Magyarország Nyelvtudományi és Kiadóvállalat, a kiadókat vezényli Fodor Károly.

Lesz
Első
fa j
a mai
14
koron
Vrab
Hayna

Bal
Balat

Kölyök

Építőmesterek és építetők Hígyelmébe!

Előidéyle napi pen lehet: Ba Pálné u. Balatoné igazgató

Baja

Baja

Ka